

## Recenze knih

Anand K. Devaiah, Bradley F. Marple. *Rhinology and Endoscopic Skull Base Surgery*. New York: Thieme Stuttgart 2013. ISBN 978-93-82076-01-8, cena 99,99 EUR.

Kniha má celkem 272 stran, je rozdělena do tří sekcí celkem obsahujících 36 kapitol. Je bohatě dokumentována kvalitními ilustracemi a schémata včetně peroperačních fotografií. Tým autorů má bohaté zkušenosti s endoskopickými operacemi včetně operací baze nejenom přední jámy lební. Tomu také odpovídá kvalita publikace. Texty jsou srozumitelné, schémata a ilustrace text vhodně doplňují. Ke každé kapitole je bohatá a současná literatura. První sekce pojednává o základech rinologie a endoskopické chirurgie. Kapitoly jsou zajímavé a osvěžují pohled na danou problematiku. Například v první kapitole najdeme embryologický vývoj nosu a vedlejších nosních dutin, v dalších kapitolách se dočteme o endoskopické chirurgické

anatomii nosu, vedlejších nosních dutin a také o anatomii baze přední jámy lební. Na toto téma vhodně navazuje aplikovaná fyziologie a poté rovněž spektrum zobrazovacích metod vhodných ke znázornění dané krajiny. Druhá sekce je pro neurochirurga méně zajímavá. Pojednává o rinologii a chirurgii paranazálních nosních dutin. Jsou zde však i extrémně zajímavé a důležité kapitoly, např. Endonazální endoskopická chirurgie sinus frontalis nebo obdobná kapitola s tematikou chirurgie sinus ethmoidalis, maxillaris a sphenoidalis. Jiná velmi zajímavá kapitola nese název Obliterace a kranializace sinus frontalis. Tyto kapitoly jsou důležité nejenom pro odborníka v endoskopii ve specializaci ORL, ale také pro neurochirurga či traumatologa zabý-

vajícího se chirurgií baze lební. Třetí sekce je pak již vyloženě doménou odborníků na problematiku baze lební bez ohledu na příslušnost k jednotlivým oborům. Najdeme tu kapitoly jako Minimální invazivní chirurgie hypofyzární oblasti nebo Endoskopická chirurgie klivu a zadní jámy lební. Další kapitola řeší endoskopické uzavírání dura mater v této oblasti. Závěrem lze konstatovat, že publikace přináší množství cenných informací, které poslouží pro zdokonalení techniky endoskopických operací v oblasti vedlejších nosních dutin, baze lební a přílehlých oblastí, jako je například hypofyzární oblast či zadní jámy lební. Proto lze knihu doporučit vaší pozornosti.

*prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.*

Wieslaw L. Nowinski, Beng Choon Chua. *The Human Brain in 1969 Pieces*. New York: Thieme Stuttgart 2013, cena 349 EUR.

Vynikající digitální atlas lidského mozku. Atlas je vysoce sofistikovaný s 3D vizualizacemi a neuvěřitelnými detaily. Je určen pro všechny oblasti neurověd, a to jak pro klinické neurochirurgy, neurology, radiology a navíc také pro neuroanatomy a obecně i další neurovědyce zabývající se lidským mozkem. Umožňuje všem lépe porozumět jeho anatomii a chápat ji v souvislostech,

a to již od úrovně míchy, včetně jemných detailů míšního a mozkového cévního zásobení. Atlas je interaktivní, a proto se dají jednotlivé řezy a struktury srovnávat, navzájem kombinovat i různě naklánět a rotovat. Umožňuje zvýrazňovat vybrané struktury a dále s nimi pracovat. Atlas podrobně rozebírá strukturu míchy a mozku, jejich cévní zásobení a jednotlivé dráhy.

Detailně ukazuje také hlavové nervy, svalový systém a žlázy. Práce s atlasem je intuitivní a přátelská. Umožňuje dokonalé poznání vybrané krajiny. Jeho cena je vzhledem k množství informací adekvátní a atlas je vhodný také jako pomůcka k různým typům operací mozku a míchy.

*prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.*